

LIERMAN JARNO

Academiejaar: 2019 – 2020

Vak: Wereldgodsdiensten

Docent: Corike Baan

Interview met een moslim

..met Tijani Boulaouali

Instituut: Instituut voor Bijbelse Vorming

Inleiding

Voor het vak Wereldgodsdiensten dienden wij een persoon die een aanhanger is van een andere religie dan het christendom (i.c. de islam, hindoeïsme, boeddhisme of jodendom) te interviewen.

Daar ik al een aantal jaar leerkracht protestants- evangelische godsdienst ben en in mijn lessen ook de islam, het jodendom, het hindoeïsme en het boeddhisme bespreek, kende ik reeds de basisprincipes van deze religies. Het leek me leerzaam om verder te kijken dan de basis en ook te peilen naar de persoonlijke motivatie en geloofsbeleving van de gelovige in kwestie.

Voor deze opdracht heb ik gekozen om mijn collega leerkracht levensbeschouwing, Tijani Boulaouali te interviewen.

Tijani werd in 1973 geboren in Tissalli bij de stad Driouch in Noord-Marokko en bracht er zijn jeugd door. In augustus 1999 emigreerde hij naar Nederland en later ook naar België. Tijani doctoreerde in de Arabische en Islamitische studies aan de KU Leuven, en is daar ook assisterend academisch en onderwijzend personeel aan de Faculteit Theologie en Religiewetenschappen. Zijn specialisaties zijn: religieuze vertaling, koranstudies, islamitische studies en interreligieuze dialoog. Tijani heeft tevens heel wat boeken en artikels op zijn palmares staan.

Daarnaast doceert Tijani ook islamitische godsdienst in het secundaire onderwijs in Gent.

Voor de sluiting van de scholen hadden we een aantal keer afgesproken om tijdens een gezamenlijk vrij lesuur eens samen te zitten voor dit interview, maar elke keer opnieuw moesten we beiden toezicht overnemen van afwezige leerkrachten. Daarna kwam het virus Covid-19 roet in het eten gooien en was ik helaas verplicht het interview via digitale weg af te leggen.

Het interview

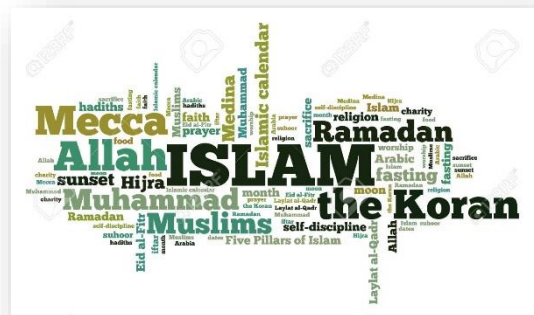
Wat betekent het om moslim te zijn?

Waarom bent u een Moslim en welke invloed heeft uw geloof op u gehad tijdens uw jeugd/opvoeding?

*Niemand kan bijvoorbeeld zijn ouders kiezen. Volgens de leer van de islam is een aantal zaken reeds voorbeschikt waaronder jouw ouders. Dat geldt ook op de een of andere manier

Van het geloof/islam heb ik verschillende dingen geleerd en aangenomen.

Ten tweede betekent de islam voor me discipline die kan verworven worden door het dagelijkse toepassen van de voorgeschreven rituelen en aanbiddingen. Het dagelijkse gebed bijvoorbeeld betekent niet alleen een soort uiterlijke beweging die moslims verrichten in de richting van de *Ka'ba*, maar ook lichamelijke reinheid, innerlijke zuiverheid, co-existentie en discipline.

Wanneer de geloofsbelijdenis en aanbiddingen niet weerspiegeld zijn in het individuele en collectieve gedrag is er sprake dan van gebrek en onbalans bij de gelovige moslim en binnen de moslimgemeenschap.

*De Islam kent twee grote strekkingen, namelijk Soenna en Shi'ah. Onder elke streekking vallen een scala aan groeperingen, stromingen en rechtsscholen. Volgens de statistieken vormen de Soenna de meerderheid (85%) en zijn wereldwijd verspreid, terwijl de meeste Shi'ah (15%) geconcentreerd zijn in Iran en Irak.

Het grootste verschil tussen Soenna en Shi'ah is politiek van aard. De Soennitische islam baseerde historisch zich op het kalifaatsysteem, waarbij iedere moslim kan de kalief of de leider van de moslims worden (in politieke zin), tenzij hij genoeg bekwaam is voor deze

functie. Daarentegen moet de moslimleider, ofwel de imam afstammen van het huis van de Profeet Mohammed, volgens het Sjiïsme. Dat wil zeggen dat hij een nakomeling van de Profeet moet zijn. Dat staat bekend als imamaatsysteem.

Wat houdt het concreet voor u in om tot deze religie te behoren? Wat is de kern van uw geloof? Wat zijn de dogma's ('*Aqīdah*)? En kunt u wat uitleg hierbij geven?

*In de islamitische godsdienst wordt onderscheid gemaakt tussen de vijf zuilen van de islam en de zes artikelen of dogma's van de *imān*, het geloof. Elke moslim dient te geloven zowel in de zuilen van de islam als in de geloofsartikelen.

De vijf zuilen van de islam zijn: ten eerste de *shahāda*, de geloofsgetuigenis die twee delen bevat: (1) het getuigen dat er geen andere god dan Allah is, (2) en dat Mohammed zijn dienaar en boodschapper is. Ten tweede de *ṣalāt*, het gebed, met name de vijf dagelijkse canonieke gebeden die worden over de dag en de nacht verspreid in bepaalde tijdstippen. Ten derde de *zakāt*, de eigendomsbelasting, waarbij elke moslim een bepaald deel van zijn rijkdom jaarlijks dient te schenken aan de arme mensen. Ten vierde de *ṣawm*, het vasten dat jaarlijks wordt verricht door moslims tijdens de negende maand van de islamitische kalender, Ramadan. Ten slotte de *ḥadjj*, de bedevaart naar de heilige plaatsen in Mekka die één keer in heel het leven is voorgeschreven voor moslims die bekwaam zijn zowel financieel als in de gezondheid.

De zes geloofsartikelen bestaan uit het geloof in Allah, het geloof in Zijn Engelen, het geloof in Zijn Boeken, het geloof in Zijn Profeten, het geloof in het Hiernamaals en het geloof in het Lot. Elke moslim dient in deze dogma's te geloven. Dat wil zeggen dat moslims niet enkel de boodschap van de Profeet Mohammed bevestigen, maar zij geloven eveneens in vroegere profeten waaronder de Israëlitische/bijbelse profeten. Dat geldt ook voor het geloof in de geopenbaarde boeken, met name de Thora, het Evangelie en de Psalmen, omdat deze naast de Koran uit dezelfde goddelijke bron kwamen.

Welke feesten volgt u of zijn belangrijk voor u? Wat is de betekenis van de voornaamste feesten?

* De islam kent twee officiële feesten die bevestigd zijn door de traditie van de Profeet en de consensus van de moslimgeleerden, namelijk: '*Eid Al-Fiṭr*, het ontbijtfeest en '*Eid Al-Adḥa*¹, het offerfeest.

'*Eid Al – Fiṭr* (ook wel Ontbijtfeest of Suikerfeest genoemd)

De andere (religieuze) feesten werden later door sommige strekkingen ontwikkeld en ingevoerd. Daarover bestaat er geen overeenstemming van de moslims!

¹ Tijdens het offerfeest worden door moslims dieren die volgens *ḡabīḥa* geslacht zijn gegeten. Het vlees wordt door hen gegeten en verdeeld onder armen, buren en familieleden. Doorgaans slacht men in België of Nederland een schaap of lam, waardoor het feest de bijnaam het Offerfeest kreeg.

Welke plaatsen gelinkt aan uw geloof zijn belangrijk voor u? En waarom?

*In de islam is sprake van drie heilige plaatsen.

Ten eerste Mekka waar de heilige plekken zich bevinden en die worden door moslims bezocht tijdens de bedevaart als herdenking van de geschiedenis van de Profeet Ibrahim/Abraham met zijn zoon Ismail.

De Ka'ba te Mekka

De Moskee van de Profeet (Masjid an-Nabawī) in Medina waar het graf van Mohammed is

Ten tweede Medina waar de islamitische staat werd opgericht door de Profeet Mohammed vanaf 622 n.Chr. onmiddellijk na zijn *hiġra*, emigratie wegens de onderdrukking en opvolging van de polytheïsten van Mekka. Daar werd de Profeet begraven. Tijdens de bedevaart wordt zijn graf bezocht.

Ten derde Jeruzalem waar Al-Aqsa Moskee ligt. Daarheen ging de Profeet Mohammed in de '*Isrā'* en *Mi'rāġ*, de Nachtreis op het hemelse dier *Burāq*. In Al-Aqsa Moskee bad hij met de vorige profeten. Vandaar steeg hij naar de hemel waar hij met een aantal profeten (Mozes, Abraham, Yusuf, Haroen, etc.) spraak, en in de zevende hemel ontmoette hij Allah. Dat allemaal gebeurde binnen één nacht. Moslims beschouwen deze gebeurtenis als één van de grote wonderen van de Profeet Mohammed.

De Al-Aqsa Moskee in Jeruzalem.

Profeet Mohammed als Rolmodel

Welke religieuze teksten en/of geschriften zijn belangrijk voor u en waarom? Wat is uw favoriete religieuze tekst?

* Persoonlijk vind ik de hele Koran prachtig en belangrijk, omdat ik dit boek lees en behandel als een Gods Woord. Ik bedoel hier de oorspronkelijke Arabische tekst van de Koran, niet de vertaling. De vertaling is geen Koran, maar een louter uitleg van zijn betekenis.

Als ik wil specificeren, dan zou ik spreken over de teksten die gericht zijn op de mens in het algemeen, de teksten die over de gemeenschappelijke waarden en de waardigheid van de mens gaan. Als voorbeeld geef ik hier het vers 13 uit het hoofdstuk 49:

“O mensheid! Wij hebben jullie uit een man en een vrouw voortgebracht (Adam en Eva) en jullie tot volken en stammen gemaakt, opdat jullie elkaar leren kennen”.

Wie is uw geloofsvoorbeeld en waarom is hij/zij zo belangrijk voor u?

* In het algemeen vormt de Profeet Mohammed (vzmh) mijn geloofsvoorbeeld. Elke moslim is verplicht om een aantal voorschriften van de Koran en van de Profeet nauwkeurig toe te passen. Wat de algemene zaken betreft die betrekking hebben op het dagelijkse leven en handelingen zijn moslims aangeraden om ze te volgen, maar ze zijn niet altijd verplicht. Op mijn beurt doe ik mijn best om mee te doen aan de bevestigde zaken uit de profetische traditie. Daarnaast laat ik me altijd inspireren door de waarden van de Profeet waaronder genade, verdraagzaamheid, geduld en bescheidenheid.

Mocht u uw geloof moeten samenvatten in slechts drie begrippen, welke kern begrippen zouden dat dan zijn?

* Geloof, praxis en houding hangen samen. Deze drie concepten zijn niet gescheiden van elkaar. Jouw geloof wordt bevestigd door jouw aanbidningen en geresulteerd in jouw houding. Wanneer de houding negatief is, wil dat zeggen dat er gebrek in jouw geloof of aanbidding is, omdat het geloof verwerpt elke vorm van negatief gedrag en het gebed bijv. verbiedt het plegen van zondes en slechte daden. Jammer genoeg, deze drie elementen staan los van elkaar bij veel moslims!

Wat kunnen andere mensen die niet tot de Islam behoren leren van uw geloof?

* Om de islam te verkennen en een aantal zaken daarvan te leren, moet je eerst zich distantiëren van de media- en politieke stereotypes en vooroordelen. Anders zal je de islam niet op een objectieve manier bestuderen, maar via een bepaalde ideologische bril. Zo kan je twee belangrijke sterkpunten van de Islam ontdekken. Enerzijds de duidelijkheid en eenvoudigheid van deze godsdienst die kan je zien in al zijn aspecten: geloof, aanbidding, rechten, omgaan met andersgelovigen, met het milieu, met de dieren, etc. Alles wordt duidelijk gemaakt door de islamitische wetgeving en *fiqh*. Er zijn geen vragen zonder antwoord!

Anderzijds de zekerheid die de islam jou geeft in jouw wereldse leven en na de dood ook. Daarom hebben de meeste gelovige moslims geen probleem met de existentiële kwesties. Het geloof in het Lot als het zesde geloofsartikel betekent het feit dat alles wat mens meemaakt (succes, mislukking, ziekte, etc.) een soort (positieve) beproeving vormt. Dat geldt ook voor coronapandemie waarbij de mensheid op de proef wordt gesteld om een aantal ethische, politieke en economische zaken te heroverwegen. Op deze manier kunnen wij lessen uit dit incident trekken voor de volgende stappen en voor de toekomst.

Jezus en Mohammed

Wat kunt u als Moslim leren van andere religies?

Persoonlijk leg ik altijd het accent op het wederzijdse leren van elkaar. Het gaat hier niet enkel om de inhouden, maar ook om de verhoudingen. Wanneer ik een andersgelovige leer kennen, vormt dat op zich een aanwinst. Je leert ook anderen kennen niet om hun geloof te volgen, maar om hun geloof op juiste manier te kennen. Dat is van zeer groot belang met name in onze hedendaagse multiculturele samenleving waar de onderlinge kennis onmisbaar is om in dialoog te gaan en om elkaar te respecteren.

Wat betekent Jezus voor u?

Bedoel je hier de bijbelse Jezus of de koranische 'Īsā? Beiden overlappen elkaar op verschillende opzichten. Persoonlijk benadruk ik de gemeenschappelijke elementen tussen de Bijbel en de Koran: zijn wonderbare geboorte, de maagdelijkheid van zijn moeder als een teken van eerlijkheid en zuiverheid, zijn profetie, zijn wonderen, zijn oprechtheid.

De verschillen laten wij voor de theologen en exegeten.

Heb ik het goed voor dat Jezus bij het einde der tijden terug zal keren naar de aarde (Net zoals bij het christendom)?

Dat klopt, Jezus zal bij het einde van de tijd terugkeren naar de aarde zoals de leer van de islam over de laatste tijden bevestigt, en moslims geloven in dit dogma dat onder het geloof in de profeten en in de laatste dag valt. De terugkeer van Jezus vormt in de islamitische theologie één van de grote tekenen van de laatste tijd, waarin Jezus zal de wereld met rechtvaardigheid regeren. Hij zal eveneens een aantal valse geloofsdogma's corrigeren en de Antichrist vermoorden.

Welke rol is weggelegd voor Mohammed in de eindtijd?

De profeet Mohammed is al gestorven in 632 n.Chr. Dat wil zeggen dat hij niet zal terugkeren, omdat volgens de leer van de islam kan degene die dood is niet opnieuw leven. Jezus zal wel terugkeren, want hij is niet gestorven volgens de Koran maar hij is naar God verheven.

De Profeet Mohammed zal wel een cruciale rol spelen maar in het Hiernamaals, tijdens de Dag des Oordeels, namelijk als de *šafi'* aan wie God de mogelijkheid zal geven om voorbede te doen. Dat wil zeggen dat de zondaars en de schuldigen hem zullen verzoeken om hen te redden van het hellevuur.

Wie is Allah voor u? Als er aan christenen wordt gevraagd wie God voor hen is, ziet men vaak God als een liefdevolle Vader. Zijn dat ook termen die u, als moslim, zou gebruiken voor Allah? Waarom wel/niet?

Dat kan figuurlijk, maar in de realiteit is Allah geen vader van iemand.

Zeg: “Hij is Allah, de Enige. Allah is Zichzelf- genoeg, Eeuwig. Hij verwekte niet, noch werd Hij verwekt. En niemand is Hem in enig opzicht gelijk.” (112:1-4)

Allah heeft 99 schone namen waarin Zijn eigenschappen zijn opgetekend waaronder barmhartig, vredig, beschermer, geveer, vergevingsgezind en liefhebbend.

In het christendom is een persoonlijke relatie met God zeer belangrijk. Hoe zie een moslim zijn relatie met Allah?

Dat geldt ook voor de islam. Er is inderdaad geen bemiddeling tussen mens en God volgens de leer van de islam. Als men bijv. een zonde begaat, kan men rechtstreeks de vergiffenis van God vragen zonder een tussenpersoon te nemen (geestelijke, imam, etc.). Wanneer een moslim een wens heeft, dan smeekt hij Allah tijdens of buiten het gebed. Sommige wensen worden verhoord, anderen worden uitgesteld tot een latere tijd of tot het Hiernamaals.

Corona en eindtijden

In tijden zoals deze (Corona) wordt binnen het christendom (en eventueel andere religies) verwezen naar het einde der tijden. Hoe ervaart u deze pandemie binnen de islam?

In een van mijn artikelen onder de titel: “Coronafenomeen: meerdere interpretaties en het gevaar is één” heb ik onderscheid gemaakt tussen drie interpretaties die onder moslims heersen. Ten eerste wordt de coronapandemie gezien als een medische zaak, waarbij het virus is ontstaan als gevolg van het eten van bepaalde wilde dieren. Ten tweede wordt de coronapandemie als een complottheorie geïntroduceerd. Hier spelen de politiek en de strategische belangen een aanzienlijke rol. Ten slotte wordt de coronapandemie geïnterpreteerd als een goddelijke bestraffing en een apocalyptisch einde der tijden. Hier wordt een analogie gemaakt met de koranpassages over het vernietigen van sommige volkeren in het verleden door een goddelijke straf in de vorm van een natuurramp of epidemie.

Besluit

Ik ben blij dat ik, door dit interview, een beetje meer een inzicht heb gekregen betreffende de godsdienst(beleving) van mijn collega. Ik vond het wel jammer dat dit via de digitale weg is moeten gebeuren. Daardoor heb ik minder kunnen ingaan op de antwoorden die gegeven zijn.

Uit de woorden van Tijani kan ik respect en liefde voor zijn godsdienst afleiden en dit is zeker mooi om te zien.

Ik vond het mooi dat Tijani aangaf zich te laten inspireren door de waarden van de Profeet waaronder genade, verdraagzaamheid, geduld en bescheidenheid. Persoonlijk vind ik dat Tijani deze eigenschappen heeft en ook uitdraagt en uitstraalt. Hier kan ik persoonlijk nog iets van leren...

Ik vond het interessant om te merken waar Tijani de nadruk op legde in zijn interview. Ik zag zowel mooie gelijkenissen tussen de islam en het christendom als verschillen. Zo hebben christenen ook een persoonlijke relatie met de Allerhoogste (God/Allah) en zien moslims ook Allah als een liefdevolle Vader. De namen van Allah die Tijani opnoemde, zijn ook namen die van toepassing zijn op God.

Als verschilpunt zou ik kunnen aanduiden dat Tijani als drie kernwoorden van zijn geloof 'geloof, praxis en houding' opsomde. In de islam maakt de orthopraxis een belangrijk deel uit, terwijl ik, als christen, mijn geloof zou samenvatten in het alom gekende 'geloof, hoop en liefde'.

Toen ik de vraag stelde: "Wat betekent Jezus voor u?", had ik zijn tegenvraag: "Bedoel je hier de bijbelse Jezus of de koranische 'Isā' niet meteen verwacht. Ik wist dat er in de islam anders over Jezus wordt gedacht, maar stond er te weinig bij stil dat Jezus ook op een andere manier wordt beschreven in de Koran. En dat dus, als een moslim en een christen over 'Jezus' spreken, ze eigenlijk over twee verschillende personen spreken. Het is belangrijk om hier van bewust te zijn.

Ter afsluiting wil ik nogmaals de mooie woorden van Tijani citeren: "Wanneer ik een andersgelovige leer kennen, vormt dat op zich een aanwinst." Dit is een zeer positieve en mooie visie en ik hoop dat dit ook het levensmotto van velen (ongeacht welke levensbeschouwing men erop nahoudt) mag worden/zijn/blijven.